

2009

Výročná správa

Health Policy Institute

Stredoeurópsky inštitút pre zdravotnú politiku – Health Policy Institute (HPI) je think tank, ktorého ambíciou je analyzovať zdravotnú politiku v štátoch strednej a východnej Európy.

Health Policy Institute je občianske združenie zaregistrované 27. januára 2005 na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky (číslo spisu VV3/1-900/90-25460).

Zakladateľmi Health Policy Institute sú Peter Pažitný, Tomáš Szalay, Angelika Szalayová a Henrieta Maďarová.

Health Policy Institute nemal v roku 2009 žiadnu formu štátnej podpory, nezískal žiadne zdroje z eurofondov a podobných finančných schém. Čerpal grantovú podporu Nadácie otvorenej spoločnosti na vydávanie mesačníka o zdravotnej politike.

Výkonným riaditeľom Health Policy Institute je Peter Pažitný.

Inštitút sídli v Bratislave na Hviezdoslavovom námestí č. 14.

Našou víziou je stať sa najrešpektovanejším zdravotníckym think tankom v strednej a východnej Európe.

- (1) V prostredí rastúcich nákladov na zdravotnú starostlivosť, ktoré sú vyvolané vysokými očakávaniami občanov, starnutím populácie, meniacou sa štruktúrou chorôb a technologickým pokrokom je poslaním Stredoeurópskeho inštitútu pre zdravotnú politiku – Health Policy Institute:
  - » presadzovanie hodnôt, ktoré podporujú finančne udržateľné zdravotné systémy, ktoré flexibilne reagujú na potreby populácie.
  - » presadzovanie inovatívnych riešení na úrovni zdravotných systémov, na úrovni zdravotných poisťovní a na úrovni poskytovateľov s cieľom vyššej efektívnosti poskytovania zdravotných služieb
  - » presadzovanie klientskeho prístupu k poistencom a pacientom
- (2) Prvým predpokladom presadzovania týchto hodnôt je chápanie zdravia ako individuálneho statku. Stredoeurópsky inštitút pre zdravotnú politiku – Health Policy Institute bude presadzovať takú zdravotnú politiku, ktorá motivuje každého občana k zlepšovaniu vlastného zdravotného stavu.
- (3) Druhým predpokladom je čo najväčšia decentralizácia rozhodnutí. Preto Stredoeurópsky inštitút pre zdravotnú politiku – Health Policy Institute podporuje aj v zdravotníctve trhové mechanizmy tam, kde sú preukázateľne efektívnejšie ako štátne intervencia. Ako základný nástroj zdravotnej politiky preto Stredoeurópsky inštitút pre zdravotnú politiku – Health Policy Institute bude presadzovať efektívnu reguláciu rozsahu zdravotnej starostlivosti poskytovanej z verejného zdravotného poistenia, flexibilné nastavenie minimálnej siete, dostatočne motivačné maximálne ceny, pričom úlohou súkromného sektora je naplňať tieto regulácie.
- (4) Treťou dôležitou hodnotou je solidarita. Stredoeurópsky inštitút pre zdravotnú politiku – Health Policy Institute podporuje systém povinného verejného zdravotného poistenia, na základe ktorého má každý poistenec nárok na rovnakú starostlivosť pri rovnakej potrebe. Vzhľadom k tomu, že v zdravotníctve sa stretáva nekonečná túžba po nesmrteľnosti s prísnyim svetom ekonómie, musí mať solidarita presne vymedzené hranice, aby nedochádzalo k jej zneužívaniu a k plytvaniu vzácnych zdrojov na medicínsky neúčinné a ekonomicky neefektívne intervencie.
- (5) Stredoeurópsky inštitút pre zdravotnú politiku – Health Policy Institute preto bude na Slovensku ale aj vo svete presadzovať také fungovanie zdravotných systémov, ktoré podporujú zodpovednosť pacienta, zodpovednosť poskytovateľa a zodpovednosť nákupcov zdravotnej starostlivosti.

Rok 2009 budú dejiny pamätať ako rok svetovej hospodárskej krízy, ktorá naplno zasiahla i Slovensko a slovenské zdravotníctvo. Bol to ťažký rok, ktorý nás naozaj preveril. Som hrdý, že sme ho úspešne zvládli.

Hospodárska kríza tvorila hlavnú zápletku našej najvýznamnejšej publikácie roku 2009, knihy Slovenské zdravotníctvo 2009 – Dopady krízy. Nielenže sme včas upozornili tvorcov zdravotnej politiky na hroziace problémy späté s krízou, ale sme aj navrhli sériu konkrétnych opatrení na zmiernenie ich negatívnych následkov. Niektoré z nich vláda nakoniec naozaj schválila.

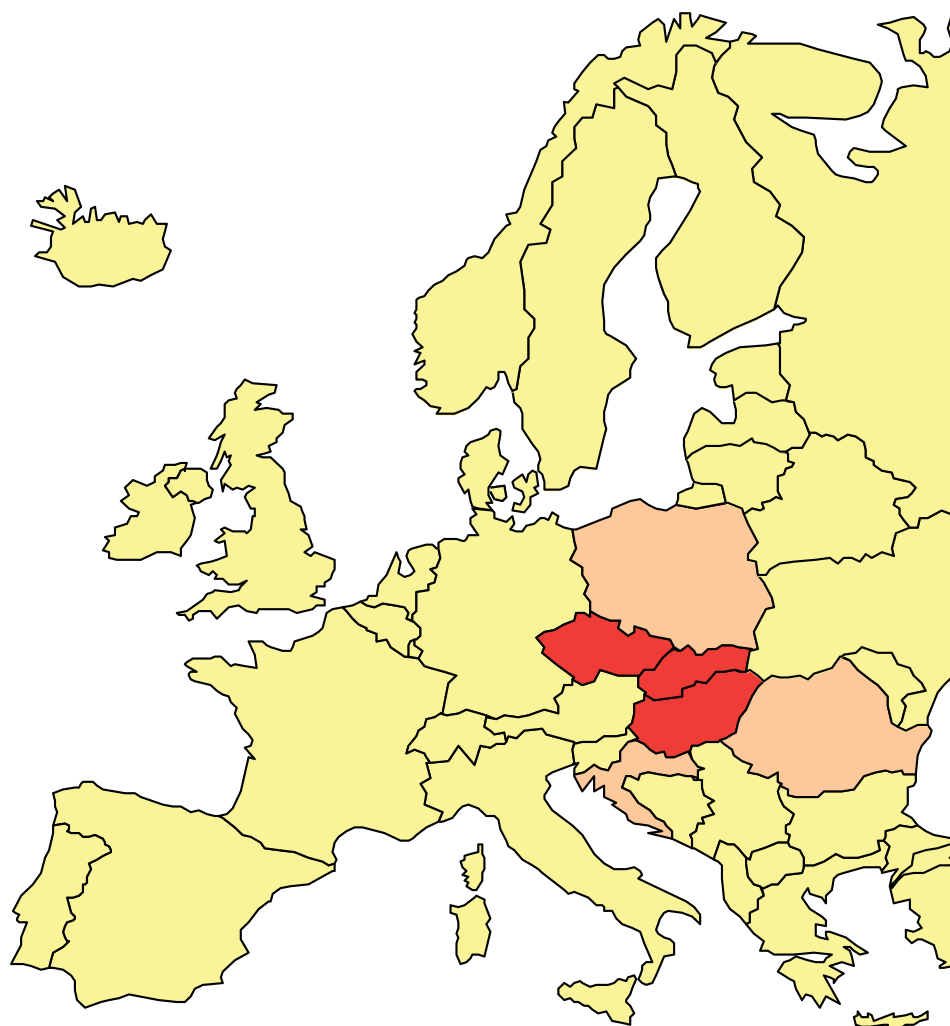
V septembri sme spustili vynovenú webovú stránku HPI, za ktorou stoja dvaja ľudia: Miroslav Hudák a Tomáš Szalay, ktorým aj touto cestou ďakujem za ich nasadenie a kreativitu. Modernizácia webovej stránky ukončila proces adaptácie nového loga HPI, ktoré nám pomohla vytvoriť agentúra Publicis – Knut.

Od januára sme museli s ľútosťou siahnuť k úsporným opatreniam pri vydávaní nášho newslettera IntoBalance. Zrušili sme jeho anglickú jazykovú mutáciu a znížili sme frekvenciu jeho vydávania. Vďaka láskavej podpore Nadácie otvorenej spoločnosti sa nám však podarilo od septembra 2009 opäť nabehnúť na mesačný rytmus vydávania časopisu o zdravotnej politike.

V tíme sme privítali Ivanu Morvayovú, ktorá sa nám stará o účtovníctvo a všetky s tým súvisiace činnosti.

Dovoľte mi na záver poďakovať každému členovi tímu Health Policy Institute za nasadenie a osobnú odvalu. Ďakujem.

Peter Pažitný
výkonný riaditeľ

Krajina	Rok	Aktivita	Ďalšie referencie Vám poskytnú
Česká republika	2007 – 2008	Poradcovia pri reforme zdravotníctva	Tomáš Julínek Minister zdravotníctva ČR Pavel Hroboň Námestník ministra zdravotníctva ČR
Brazília	2008	Vytváranie efektívnych kampaní (Developing Effective Advocacy Campaigns)	João Paulo Altenfelder Výkonný riaditeľ inštitútu GESC
Poľsko	2008	Zdravotné poistenie ako súčasť reformy zdravotného systému	Piotr Kuszewski a Paweł Kalbarczyk PZU Życie SA
Rumunsko	2008	European Health Academy	Vladimír Finsterle ELPIDA Milan Cabrnach Poslanec Európskeho parlamentu
Maďarsko	2007	Potenciálne riziká reformy systému zdravotného poistenie v Maďarsku	Zsombor Kovácsy Predseda Úradu pre dohľad
Maďarsko	2006	Poradcovia pri reforme zdravotníctva	Lajos Molnár Minister zdravotníctva MR
Česká republika	2006	Kategorizačná komisia	Vladimír Kothera Prezident Združenia zdravotných poisťovní ČR
Slovensko	2006	Poradcovia	Ján Gajdoš Predseda Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou
Maďarsko	2006	Metodológia a benchmarky pri definícii minimálnej siete poskytovateľov	Gyula Király Riaditeľ ESKI
Slovensko	2006	Definícia minimálnej siete poskytovateľov	Rudolf Zajac Minister zdravotníctva SR
Slovensko	2006	Základné rámce zdravotnej politiky 2006 – 2010	Igor Dorčák a Eduard Kováč Združenie zdravotných poisťovní SR
Česká republika	2005	Fiškálna štúdia	Mukesh Chawla Svetová banka
Maďarsko	2005	Fiškálna štúdia	Mukesh Chawla Svetová banka
Rumunsko	2005	Konzultácie k zákonu o zdravotnom poistení	Alan Fairbank
Bulharsko	2005	Komentár k zdravotnej politike	Reema Nayar a Peter Pojarski Svetová banka
Chorvátsko	2005	Konzultácie k definovaniu základného balíka	Neven Ljubičić Minister zdravotníctva Chorvátskej republiky
Krajiny EÚ-8	2005	Fiškálna udržateľnosť	Mukesh Chawla Svetová banka

30. januára 2008

Viedeň, Rakúsko

Neuland

Peter Pažitný: Healthcare trends in CEE

25. marca 2008

Praha, Česká republika

Farmako 2008

Angelika Szalayová: Porovnanie systémov úhrad a spotreby liekov SR vs. ČR

6. apríla 2008

Praha, Česká republika

International Health Summit

Peter Pažitný: Purchasing health care in Slovakia

25. apríla 2008

Viedeň, Rakúsko

Insurance Reforms in CEE countries

Peter Pažitný: Slovak health system outlook

28. apríla 2008

Sao Paolo, Brazília

GESC: International Meeting of NGOs and Public Policies

Peter Pažitný: Developing Effective Advocacy Campaigns

17. júna 2008

Nitra, Slovensko

Regionálna lekárska komora: workshop

Tomáš Szalay: Minimálna sieť a geografická dostupnosť poskytovateľov

18. júna 2008

Bratislava, Slovensko

Transparentná súťaž

Angelika Szalayová: Rating zdravotných poisťovní

18. septembra 2008

Bukurešť, Rumunsko

European Health Academy

**Peter Pažitný: Health care packages within solidarity systems.
Co-payments and private HC insurances.**

24. septembra 2008

Varšava, Poľsko

Delloitte and Touche: konferencia

Peter Pažitný: Slovak health reform – Courage to reforms

30. októbra 2008

Budapešť, Maďarsko

InsuranceCOM

**Peter Pazitny Panel Discussion Moderation: Interaction between
Insurance, social security and effective regulation**

12. novembra 2008

Bratislava, Slovensko

Pracovné raňajky Švédskej obchodnej komory

Tomáš Szalay: Public healthcare system in Slovakia

3. decembra 2008

Varšava/Ossa, Poľsko

PZU: Health Insurance in Programs to Reform Health Care Systems

Peter Pažitný: Slovak health reform – Courage to reforms

Súhrnná správa o stave spoločnosti – Slovensko 2008

Do Súhrnnej správy o stave spoločnosti, ktorú každoročne vydáva Inštitút pre verejné otázky, sme autorsky prispeli kapitolou „Zdravotníctvo“. Zhrnuli sme v nej dianie v roku 2008 v slovenskom zdravotníctve.

Autormi kapitoly sú Peter Pažitný, Tomáš Szalay a Angelika Szalayová.

IntoBalance

Mesačník IntoBalance vstúpil v roku 2009 do svojho štvrtého ročníka. Z úsporných dôvodov sa znížila frekvencia jeho vydávania. Z mesačníka sa stal štvrťročník a prestala vychádzať anglická mutácia. V júli 2009 požiadalo HPI o grant Nadáciu otvorenej spoločnosti na podporu vydávania časopisu. Grant vo výške 15 000 USD sme získali, čo nám umožnilo vrátiť sa k mesačnej periodicite vydávania časopisu, od septembra 2009 až do júna 2010.

V časopise sme uverejňovali komentáre na vývoj slovenskej zdravotnej politiky a monitorovali sme aktuálne dianie v susedných krajinách – v Česku, v Maďarsku a v Poľsku. Taktiež sme začali s publikovaním najlepších prác študentov akadémie HMA.

IntoBalance je publikovaný aj v anglickej jazykovej mutácii. E-mailová notifikácia bola ku koncu roku 2009 zasielaná na 2000 e-mailových adries odberateľov. Archív elektronickej verzie mesačníka je od prvého čísla z januára 2006 bezplatne dostupný na webovej stránke www.hpi.sk.

Editorom časopisu je Tomáš Szalay.

Dopady krízy. Slovenské zdravotníctvo 2009

Svetová hospodárska kríza bola v roku 2009 hlavným determinantom vývoja v zdravotnej politike na Slovensku. Zohľadnila to i najvýznamnejšia publikácia HPI v roku 2009. Autormi publikácie sú Tomáš Szalay, Karol Morvay, Peter Pažitný, Angelika Szalayová a Ivana Morvayová.

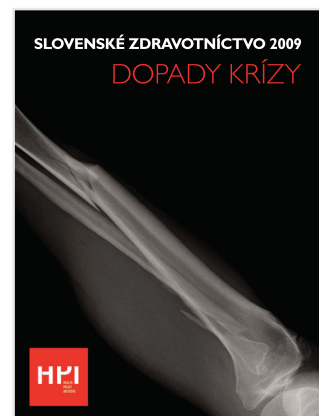
Dopady krízy sú dostupné v elektronickej verzii na webe HPI, v tlačenej podobe bol distribuovaný náklad 500 kusov.

Analytici v publikácii upozorňujú na dopady, ktoré bude mať svetová hospodárska kríza na slovenské zdravotníctvo. Navrhujú konkrétne opatrenia, ktoré umožnia minimalizovať negatívne dôsledky krízy na fungovanie sektora.

Autori počítali s viacerými scenármi v závislosti od hĺbky dopadov krízy. Príjmy zdravotných poisťovní sa podľa nich mali v roku 2009 pohybovať od 3 291 do 3 508 mil. eur. Oproti prognóze HPI z novembra minulého roka (3 636 mil. eur) šlo o výpadok vo výške 128 až 345 mil. eur. Za hlavné faktory, ktoré spôsobili zníženie prognózy príjmov poisťovní označil Karol Morvay klesajúcu zamestnanosť, pomalší rast miezd a rastúcu insolventnosť podnikov.

Zdroje mali podľa HPI najviac chýbať Všeobecnej zdravotnej poisťovni (VšZP). Najviac postihnuté krízou mali byť nemocnice. Analytici upozornili, že kríza zvyšuje riziko sťaženého prístupu k zdravotným službám pre slabšie sociálne skupiny.

Publikáciu uzatvára návrh troch desiatok protikrízových opatrení.

2 % z dane

2 % z dane sme venovali Inštitútu ekonomických a spoločenských analýz INESS, ktorého zakladatelia sú nám ľudsky a hodnotovo veľmi blízki.

Health Policy Institute (HPI)

HPI je think tank, ktorého ambíciou je analyzovať zdravotnú politiku v štátoch strednej a východnej Európy.

Zakladatelia HPI: Peter Pažitný, Tomáš Szalay, Angelika Szalayová a Henrieta Maďarová.

Hospodárske výsledky HPI v tis. Sk (2005 – 2008) a v EUR (2009):

	2005	2006	2007	2008	2009
Výnosy	1 613	1 521	361	1 588	13 397
Náklady	1 659	1 456	529	979	33 077
Výsledok hospodárenia	-46	65	-167	608	-19 681

Health Research & Consulting, s.r.o. (HRC)

HRC je dcérska spoločnosť HPI sa zameriava sa na business consulting v oblasti zdravotníctva.

Spoločníci HRC: Peter Pažitný, Tomáš Szalay, Angelika Szalayová.

Hospodárske výsledky HRC v tis. Sk (2005 – 2008) a v EUR (2009):

	2005	2006	2007	2008	2009
Výnosy	8 052	15 108	6 872	11 192	135 579
Náklady	2 061	5 135	5 633	8 789	135 325
Výsledok hospodárenia	5 991	9 973	1 239	2 403	254

Health Management Academy, s.r.o. (HMA)

HMA je sesterská spoločnosť HPI a zameriava sa na vzdelávanie lekárov a manažérov v zdravotníctve

Spoločníci HMA: Peter Pažitný, Simona Frisová, Janka Červenáková, Tomáš Szalay, Angelika Szalayová, Karol Morvay a Henrieta Maďarová.

Hospodárske výsledky HMA v tis. Sk (2007 – 2008) a v EUR (2009):

	2005	2006	2007	2008	2009
Výnosy	-	-	1 974	4 603	87 338
Náklady	-	-	2 493	3 721	67 375
Výsledok hospodárenia	-	-	-519	882	19 962

PROREC Slovensko

PROREC Slovensko je sesterským občianskym združením HPI a jeho poslaním je zhromažďovať údaje, vedomosti a trendy v oblasti elektronickej zdravotnej dokumentácie.

Zakladatelia PROREC Slovensko: Peter Pažitný, Tomáš Szalay a Robert Vincze.

Hospodárske výsledky PROREC Slovensko v tis. Sk (2006 – 2008) a v EUR (2009):

	2005	2006	2007	2008	2009
Výnosy	-	50	1	0	0
Náklady	-	28	3	5	86
Výsledok hospodárenia	-	22	-2	-5	-86

Partneri

Ing. Peter Pažitný, MSc. (1976)

MUDr. Tomáš Szalay (1971)

MUDr. Angelika Szalayová (1974)

Mgr. Henrieta Maďarová, MSc. (1978)

Senior analytici

Ing. Simona Frisová (1980)

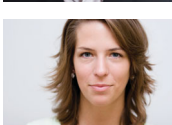

Ing. Karol Morvay, PhD. (1971)

Junior analytici

Marek Petrovič (1985)

Mária Pourová (1983)

Ekonom

Ing. Ivana Morvayová (197?)

Administratívna podpora

Ing. Jana Harbulová – Copikova (1985)

Výročná správa za rok 2009

Stredoeurópsky inštitút pre zdravotnú politiku – Health Policy Institute
Hviezdoslavovo nám. 14
811 02 Bratislava
Slovenská republika

www.hpi.sk
hpi@hpi.sk
+421 - 2 - 207 11 959

fotografie: Miroslav Hudák, Eva Sivá, Tomáš Szalay